

Aika 04.02.2026, klo 16:00

Paikka Frenckellin Auditorio ja sähköinen kokous

Käsiteltävät asiat

- § 10 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 11 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 12 Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 13 Ajankohtaiskatsaus**
- § 14 Joukkoliikenteen tarjouskilpailu 1/2026 -hankinnan käynnistäminen**
- § 15 Nyssen joukkoliikenteen alueelliset palvelutasotavoitteet vuosille 2026-2030**
- § 16 Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan strategian toteutussuunnitelma 2026-2029**
- § 17 Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 vuosisuunnitelma**
- § 18 Kaupunkiympäristön palvelualueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko 2025**
- § 19 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**

Osallistujat

Porttikivi Ilkka, puheenjohtaja
Pitkänen Saija, 1. varapuheenjohtaja
Jalonen Noora, sihteeri
Hjerppe Ilkka
Häyrynen Juha-Pekka, Suunnittelupäällikkö
Kanerva Esa
Karintaus Katja
Koskinen Jarno
Lounasranta Marko
Mikkonen Tiina
Muhonen Anna-Maria
Mustalahti Kari
Niemi Veijo
Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja
Risku Leena
Rokosa Inna
Tamminen Hanne, Viestintäsuunnittelija
Wirlander Maija

§ 10**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Päätösehdotus**

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 116 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

§ 11**Pöytäkirjan tarkastus****Päätösehdotus**

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Katja Karintaus ja Jarno Koskinen (varalle Anna-Maria Muhonen ja Kari Mustalahti).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 9.2.2026.

§ 12**Läsnäolo- ja puheoikeudet****Päätösehdotus**

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:

- joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala ja joukkoliikenteen sopimuspäällikkö Maarit Kaartokallio §:ien 10–15 ajaksi

§ 13**Ajankohtaiskatsaus**

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Katsaus Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan
ajankohtaisiin asioihin:

- Superbussipalvelun esisopimus Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa (Juha-Pekka Häyrynen)

§ 14

Joukkoliikenteen tarjouskilpailu 1/2026 -hankinnan käynnistäminen

TRE:488/02.07.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaartokallio Maarit

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikenteen sopimuspäällikkö Maarit Kaartokallio, puh. 044 430 9089, suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyrynen, puh. 050 552 6124, joukkoliikennelogistikko Juha Kortteus, puh. 050 466 0687, etunimi.sukunimi@tampere.fi sekä joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 430 9088, etunimi.k.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Käynnistetään Nyssen bussiliikenteen liikennöinnistä avoin tarjouskilpailu, johon kuuluu kolme erillistä kohdetta K90, K91 ja K92.

Kohteeseen K90 sisältyvät linjat 14 Tays – Turtola – Ratina – Särkänniemi ja 16 Takahuhti – Kaupin kampus. Kohteen K90 bruttosopimus kilpailutetaan yhden (1) vuoden sopimuskaudeksi 9.8.2027 alkaen.

Kohteeseen K91 sisältyvät linjat 12 Vaitti – Sorin aukio, 26 Rahola – Ranta-Kaarila – Ratina – Höytämö ja 36 Hervanta – Lahdesjärvi – Härmälä – Pirkkala. Kohteen K91 bruttosopimus kilpailutetaan yhden (1) vuoden sopimuskaudeksi 9.8.2027 alkaen.

Kohteeseen K92 sisältyy linja 29 Ojala – Kyttälä – Lamminpää. Kohteen K92 bruttosopimus kilpailutetaan yhden (1) vuoden sopimuskaudeksi 9.8.2027 alkaen.

Kohteissa K90, K91 ja K92 edellytetään käytettävän EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukaisia käyttövoimia.

Perustelut

Nyssen liikennöintikohteen K44 sopimuksen optiokausi päättyy 8.8.2027. Kohteessa K44 liikennöidään linjoja 4 Länsi-Hervanta – Keskustori – Tesoma – Lielähti – Hiedanranta, 29 Ojala – Kyttälä – Lamminpää ja osaa vuoroista linjalta 41 Huutijärvi – Kangasala – Kaupin kampus. K44 on tällä hetkellä suurin Nyssen kilpailutetuista liikennöintikohteista ja siinä liikennöi ruuhka-aikaan 28 linja-autoa.

Raitiotieliikenne alkaa vuonna 2028 Partolaan ja samaa vuotta tavoitellaan myös Nyssen superbussiliikenteen aloitukseen. Näiden isojen linjastomuutosten takia bussiliikenteen kokonaisuutta tullaan todennäköisesti muuttamaan samanaikaisesti. Joukkoliikennelautakunnan maaliskuun 2026 kokoukseen valmistellaan

ehdotus Linjasto 2028 -suunnitteluprojektin käynnistämisestä sekä ehdotus superbussiliikenteen järjestämistavasta, linjareiteistä ja palvelutasoista.

Sopimuksia kilpailutettaessa tavoitteena on määrittää hankittava liikennepalvelu mahdollisimman vakaaksi koko sopimuskaudelle. Ennakoitujen muutosten takia tämä on tällä kerralla mahdollista poikkeuksellisesti vain yhden vuoden ajaksi. Näin ollen päätösehdotuksena on yksivuotinen hankinta.

Nysse järjesti markkinavuoropuhelun, johon kuului avoin infotilaisuus 9.12.2025 ja kirjallinen markkinakuuleminen tilaisuuden jälkeen 12.1.2026 asti. Markkinavuoropuhelusta ilmoitettiin julkisten hankintojen kanavalla Hilmassa 21.11.2025. Kuulemisessa ei tullut esiin seikkoja, jotka estäisivät yksivuotisen hankinnan. Joukkoliikennelautakunnalle esiteltiin ajankohtaiskatsauksessa 21.1.2026 § 4 yhteenveto markkinavuoropuhelun tuloksista.

Kilpailutettujen linjojen kokonaisuutta on suunniteltu ottaen huomioon, että kolmen superbussilinjan mallissa linja 4 olisi myöhemmin 2030-luvulla Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n liikennöimä superbussi. Näin ollen linjaa 4 ei kilpailuteta, vaan kilpailutettava kokonaisuus on muodostettu muista bussilinjoista, joita pääosaa ajaa tällä hetkellä Tampereen Kaupunkiliikenne Oy.

Kohde K90, Linjat 14 Tays – Turtola – Ratina – Särkänniemi, 16 Takahuhti – Kaupin kampus

Linjat 14 ja 16 kilpailutetaan nykytilannetta vastaavasti liikennöimään kaikkina viikonpäivinä. Kohteen K90 liikennöintiin tarvitaan mitoittavana hetkenä talviarkisin kuusi (6) kaksiakselista M-tyypin linja-autoa, jotka saavat olla joko uusia tai käytettyjä.

Kohde K91, Linjat 12 Vaitti – Sorin aukio, 26 Rahola – Ranta-Kaarila – Ratina – Höytämö, 36 Hervanta – Lahdesjärvi – Härmälä – Pirkkala

Nykytilannetta vastaavasti linjat 12 ja 26 kilpailutetaan liikennöimään kaikkina viikonpäivinä ja linja 36 vain arkisin. Kohteen K91 liikennöintiin tarvitaan mitoittavana hetkenä talviarkisin kaksitoista (12) kaksiakselista M-tyypin linja-autoa, jotka saavat olla joko uusia tai käytettyjä.

Kohde K92, Linja 29 Ojala – Kyttälä – Lamminpää

Linja 29 kilpailutetaan nykytilannetta vastaavasti liikennöimään kaikkina viikonpäivinä. Kohteen K92 liikennöintiin tarvitaan mitoittavana hetkenä talviarkisin noin kymmenen (10) kolmiakselista T-tyypin linja-autoa, jotka saavat olla joko uusia tai käytettyjä. Linja 29 siirtyy useiksi vuosiksi poikkeusreitille Tampereen keskusta-alueella Tampereen henkilöratapihan (Tahera) työmaan ja Itsenäisyydenkadun tunnelin sulkemisen takia (Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 21.1.2026 § 6). Kilpailutettava automäärä varmistuu suunnittelun edetessä.

Kilpailutettavassa liikenteessä otetaan kaikissa kohteissa käyttöön laatupalkkiot. Liikennöitsijä saa bonusta asiakastyytyväisyydestä sekä

vuorojen luotettavasta liikennöinnistä (luotettavuusbonus). Myös Nyssen tavanomaiset palvelurikemaksut (esimerkiksi sanktiot ajamattomista vuoroista) tulevat käyttöön.

Hallintosäännön liitteen 2, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 4 §:n 2 momentin 4) kohdan mukaan lautakunta päättää yksinomaan toimivalta-alueellansa harjoitettavan joukkoliikenteen hankinnasta.

Tiedoksi

Maarit Kaartokallio, Juha-Pekka Häyrynen, Juha Kortteus, Leena Huhtala, Antti Mustalahti, Jarkko Vesapuisto

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, § 15, 04.02.2026**Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, § 73, 08.10.2025****§ 15****Nyssen joukkoliikenteen alueelliset palvelutasotavoitteet vuosille 2026-2030**

TRE:4267/08.01.01/2025

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, 04.02.2026, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:

Huhtala Leena

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 430 9088, etunimi.k.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Nyssen alueellinen palvelutaso vuosille 2026-2030 hyväksytään liitteen 1 ja 2 mukaisesti.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) on käynnistänyt syksyllä 2025 kaupunkiseudun joukkoliikenteen alueellisen palvelutason määrittelytyön vuosille 2026-2030.

Nyssen alueellisella palvelutasolla vuosille 2026-2030 kuvataan Nysse-seudun joukkoliikenteen alueellista tarjontaa seuraavan viiden vuoden aikana. Työtä on edistetty syksyn 2025 aikana, ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on tehnyt päätökset projektin käynnistämisestä 27.8.2025 § 60 sekä palvelutasoluokkien vahvistamisesta ja luokkien määrittelystä 8.10.2025 § 73. Seudun kunnat ovat omissa päätöksentekokelemissään antaneet lausunnon Nyssen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030 syksyn 2025 aikana. Lausunnot ovat pykälän liitteenä. Ennen varsinaista päätöksentekoa lautakunnalle esiteltiin valmistelumateriaali 3.12.2025 § 85 sekä 21.1.2026 § 4. Työtä on tehty asiantuntijatyönä ja esitelty Nysse-seudun kuntien maankäytön ja liikenteen asiantuntijoille.

Tuleva alueellinen palvelutasomäärittely viestii koko Nysse-alueella, miten joukkoliikennepalvelua tarjotaan tai miten sitä tullaan suunnittelemaan seuraavan viiden vuoden aikana. Lähes koko Nysse-alue jaetaan luokkiin, pohjautuen siihen, miten alueella on asukkaita, työpaikkoja ja nousuja. Periaatteet luokkajaosta on hyväksytty 8.10.2025 § 73. Parhaassa luokassa (luokka 1) tiiviisti asutulla kaupunkialueella joukkoliikenne on useampiin matkoihin vartenotettava vaihtoehto, sillä vuoroja on paljon, liikennöintiajat ovat laajoja ja liikennöintiä toteutetaan läpi vuoden jokaisena päivänä. Heikoimmassa luokassa (luokka 5) haja-

asutusalueella joukkoliikennepalvelu on rajallista ja kohdennettu suurimman käyttäjäryhmän koululaisten lakisääteisten koulukuljetusten takaamiseen. Kunnat ovat omissa lausunnoissaan linjanneet taloudellisia reunaehdoja sille, miten palvelutasoluokitusta alueille tulisi määritellä.

Työn lopputuotoksena on toteutettu raportti, johon on koottu pohja-aineistot sekä työn vaiheet. Tämän lisäksi raportissa on tarkasteltu edellisen palvelutasomäärittelykauden 2021-2025 kokonaisuutta ja toteutusta. Raportin lisäksi kunnille tuotetaan esitys aineistosta, jota voi hyödyntää maankäytön ja joukkoliikenteen yhteensovituksessa sekä päätöksenteon tukena. Esityksissä nostetaan esille kunkin kunnan tekemisen painopisteet joukkoliikenteen kehittämiseksi tällä valtuustokaudella. Asiakkailla tuotetaan Nyssen nettisivuille oma sivusto alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030, ja Tampereen kaupungin karttapalveluissa (Oskari-karttapalvelu) pystyy tarkistamaan Nyssen palvelutasomäärittelyn vuosille 2026-2030.

Toimivalta: Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 4 §:n 2 momentin 2) kohdan mukaan lautakunta määrittelee ja toimeenpanee toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason Tampereen osalta ja muiden kuntien omasta palvelutasostaan tekemien päätösten pohjalta.

Tiedoksi

KAPA/Joli Satu Marjeta, Juha Kortteus, Petri Hakala, Maarit Kaartokallio, Sanna Pasanen, Maiju Lieskivi, Juha-Pekka Häyrynen, Elina Mäki, Riikka Salkonen, Hanne Tamminen, Soile Lehtinen, Mika Periviita, KAPA/lisu Katja Seimelä, Pekka Stenman, Heljä Aarnikko, Katri Jokela, Hanna Reuterhorn, Timo Seimelä, Pia Tuupanen, Katri Jokela, Ari Vandell, KAPA /YKA Pia Hastio, Anna-Lotta Kauppila, Jukka-Antero Aaltonen, KAPA/AKA Hanna Montonen, Elina Karppinen, KITIA/Henna Kuitunen, Kangasalan kaupunki/Tuomas Kähkönen, Lempäälän kunta/Valtteri Partanen, Nokian kaupunki/Ville Lipasti, Oriveden kaupunki/Mari Kinnunen, Pirkkalan kunta /Joonas-Petteri Kallonen, Vesilahden kunta/Mikko Latvala, Ylöjärven kaupunki/Mari Ruissalo, Valkeakosken kaupunki/Mari Tomperi, Pirkanmaan ELY-keskus, Tampereen kaupunkiseutu/Eero Kauppinen, Kaisu Kuusela, Jussi Välimäki, Pirkanmaan liitto/Ruut-Maaria Rissanen, Pirkanmaan hyvinvointialue/Tero Rahkonen, Mari Vuorinen, Minna Kylmäniemi

Liitteet

- 1 Liite 1 Jolila 4.2.2026 Nyssen joukkoliikenteen alueelliset palvelutasotavoitteet 2026-2030, esittelymateriaali
- 2 Liite 2 Jolila 4.2.2026 Nyssen joukkoliikenteen alueelliset palvelutasotavoitteet 2026-2030 -raportti
- 3 Liite 3 Jolila 4.2.2026 Vesilahden kunnanhallituksen pöytäkirjanote 17.11.2025 § 261
- 4 Liite 4 Jolila 4.2.2026 Ylöjärven kaupungin teknisen lautakunnan pöytäkirjanote 19.11.2025 § 173
- 5 Liite 5 Jolila 4.2.2026 Kangasalan kaupunginhallituksen lausunto 24.11.2025 § 340

-
- 6 Liite 6 Jolila 4.2.2026 Pirkkalan kunnanhallituksen pöytäkirjanote
01.12.2025 § 341
7 Liite 7 Jolila 4.2.2026 Lempäälän yhdyskuntalautakunnan pöytäkirjanote
2.12.2025 § 189
8 Liite 8 Jolila 4.2.2026 Nokian kaupungin kaupunkikehityslautakunnan
pöytäkirjanote 09.12.2025 § 350
9 Liite 9 Jolila 4.2.2026 Oriveden kaupunginhallituksen pöytäkirjanote
15.12.2025 § 304
-

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, 08.10.2025, § 73

Valmistelijat / lisätiedot:

Huhtala Leena

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus oli

Hyväksytään joukkoliikenteen alueellisen palvelutason määrittelyn periaatteet liitteen mukaisesti.

Hyväksytään palvelutasoluokat ja niihin asetetut ohjeelliset liikennöintiajat ja ohjeellinen vuoromäärä arkipäivisin klo 7-18 sekä palvelukauden määrittely ja matkan vaivattomuus liitteen mukaisesti.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyi 27.8.2025 § 60 Joukkoliikenteen alueellisen palvelutasoluokituksen vuosille 2026-2030 -projektin käynnistymisen. Projektin yhtenä tarkoituksena on luoda palvelutasoluokat, jotka ilmaisevat alueelle joukkoliikenteen ohjeellista arjen vuorojen määrää tunnissa sekä tavoitteellista liikennöintiaikaa arkisin ja viikonloppuisin.

Luokitukseen vaikuttavat tekijät

Luokkien määrittelyssä on käytetty hyväksi Nyssen kesällä 2025 tekemää data-analyysiä väestötiheydestä, työpaikkamääristä sekä nousuista. Väestötiheys ja työpaikkamäärät pohjautuvat Tilastokeskuksen tuottamaan Yhdyskuntarakenteen seurannan ruutuaineistoon (YKR). Väestötiheyttä on tutkittu vuoden 2024 1 km² -ruutuaineiston pohjalta ja työpaikkamäärää on tutkittu vuoden 2023 1 km² -ruutuaineiston pohjalta. Tämän lisäksi Nysse on tutkinut nousijamääriä omasta data-aineistostaan vuodelta 2024. Näiden kolmen datalähteen pohjalta on luotu arviointitaulukko sekä raja-arvot, joissa alueiden väestötiheys, työpaikkamäärät ja nousijamäärät on jaettu viiteen eri luokkaan tietyin periaattein.

Luokitukseen vaikuttavat myös laadulliset tekijät, joista merkittävimpänä on kunnan tekemä alueen maankäytön suunnittelu ja maankäytön kehittäminen. Viiden vuoden aikana tullaan kunnissa tekemään uutta maankäytön kehittämistä, ja osalla alueista on todennäköistä, että jo asemakaavoitetut alueet tulevat rakentumaan, ja asukkaita saadaan eri

alueille lisää. Toisaalta on myös hyvin todennäköistä, että osalla alueista tapahtuu luonnollista väestön vähentymistä tai työpaikkojen muutosta. Laadulliset tekijät huomiodaan alueellisessa palvelutasomäärittelyssä, mutta niille ei ole rakennettu omaa arviointikehikkoa.

Luokkajaottelun periaatteet

Väestötiheys ja työpaikkamäärät sekä niiden raja-arvot pohjautuvat jo aikoinaan Tampereen raitiotien määrittelytavoitteisiin (Raitiotien tulevaisuuden suunnat Tampereen kaupunkiseudulla -selvitys vuodelta 2018), jonka pohjalta ratikka tarvitsee riittävän väestö- ja työpaikkamäärän toteutuakseen kannattavana. Ratikkapysäkin vaatimustasoksi on määritelty vähintään noin 2 500-3 000 asukasta tai työpaikkaa pysäkin ympärille, 600 metrin linnuntie-etäisyydellä. Tätä pysäkin väestö- ja työpaikkamäärän pohja-arvoa on hyödynnetty myös linja-autoliikenteen raja-arvoissa.

Ratikan matkustajakapasiteetti on linja-autoliikennettä korkeampi, joten linja-autoliikenteessä ei voida olettaa, että 2 500-3 000 asukasta ja työpaikkaa olisi korkeimpaan linja-auton palvelutasoluokkaan vaadittu raja-arvo. Matkustajakapasiteettieron lisäksi linja-autoliikenteessä parhaalla luokalla vuorojen määrä saattaa olla yli kuusi (6) vuoroa tunnissa, kun ratikalla tavoitellaan kahdeksaa (8) vuoroa tunnissa. Kapasiteetin ja vuoromäärän lisäksi on tutkittu työpaikka-alueiden tuottamaa matkamäärää. On havaittu, että työpaikka-alueilla joukkoliikenteen käyttömäärät ovat huomattavasti vähäisempiä. Työpaikkojen määrä on ruutuaineistossa puolitettu, jotta saadaan laskettua todellista matkustajapotentiaalia. Ruutuihin on yhdistetty väestötiheys ja puolet ruudun työpaikoista. Näiden lähtötietojen pohjalta on pystytty määrittelemään väestö- ja työpaikkamäärä kullakin luokalla suhteutettuna vuorojen määrään (liite 1.). Väestötiheys tai työpaikkamäärä -tavoitetaso laskee aina joukkoliikenteen tuntikohtaisen vuorojen määrän laskiessa.

Väestötiheyden ja työpaikkamäärien lisäksi on tutkittu myös Nyssen pysäkkikohtaisia nousijatietoja vuositasona. Nousijatiedot toimivat luokituksen tukena ja antavat etenkin talouteen viitteitä. Nousijamäärät eivät yksistään määrittele valittavaa luokitusta, sillä liikennepalvelu eri alueilla vaihtelee runsaasti. Nousijamäärät antavat kuitenkin käsitystä siitä, miten joukkoliikennettä on käytetty, ja ovatko nousijamäärät samassa tasossa alueen väestötiheyden ja työpaikkamäärien kanssa. Nousijamäärät on jaoteltu luokkiin hyödyntämällä historiatietoja siitä, kuinka paljon nousuja tehdään. Parhaassa luokassa puhutaan yli 330 noususta arkipäivisin/1 km² -ruudussa ja heikoimmassa luokassa puhutaan alle 25 noususta arkipäivisin/1 km² -ruudussa.

Luokka 1. (Paras palvelu)

- YKR:n ruutuajaottelussa ruudun työpaikoista 50 % ja ruudun väestötiheys muodostavat yhdessä, 1 km² ruutuun, yli 1 800 asukasta tai työpaikkaa
- 1 km² ruudussa tehdään yli 100 000 nousua vuodessa, vastaa arkipäivisin yli 330 nousua

Luokka 2. (Hyvä palvelu)

- YKR:n ruutujaottelussa ruudun työpaikoista 50 % ja ruudun väestötiheys muodostavat yhdessä, 1 km² ruutuun, 1 200-1 799 asukasta tai työpaikkaa
- 1 km² ruudussa tehdään yli 55 000- 99 999 nousua vuodessa, vastaa arkipäivisin noin 250 nousua

Luokka 3. (Kohtalainen palvelu)

- YKR:n ruutujaottelussa ruudun työpaikoista 50 % ja ruudun väestötiheys muodostavat yhdessä, 1 km² ruutuun, 600-1 199 asukasta tai työpaikkaa
- 1 km² ruudussa tehdään yli 27 000- 54 999 nousua vuodessa, vastaa arkipäivisin noin 130 nousua

Luokka 4. (Rajallinen palvelu)

- YKR:n ruutujaottelussa ruudun työpaikoista 50 % ja ruudun väestötiheys muodostavat yhdessä, 1 km² ruutuun, 300-599 asukasta tai työpaikkaa
- 1 km² ruudussa tehdään yli 8 000- 26 999 nousua vuodessa, vastaa arkipäivisin noin 55 nousua

Luokka 5. (Kohdennettu palvelu)

- YKR:n ruutujaottelussa ruudun työpaikoista 50 % ja ruudun väestötiheys muodostavat yhdessä, 1 km² ruutuun, alle 300 asukasta tai työpaikkaa
- 1 km² ruudussa tehdään alle 8 000 nousua vuodessa, vastaa alle 25 nousua arkipäivisin

Palvelutasoluokat

Määriteltyjen raja-arvojen pohjalta on mahdollista luoda luokat ja asettaa niihin ohjeelliset liikennöintiajat arkeen ja viikonloppuun. Tämän lisäksi on mahdollista asettaa ohjeellinen tuntikohtainen vuoromäärätavoite arkena klo 7-18 välillä. Liikennöintiajan ja vuoromäärän lisäksi määritellään palvelukausi, jolla ilmaistaan liikennöintitarjontaa pyhäpäivinä. Lisäksi taulukkoon on tuotu esille matkan vaivattomuus asiakkaan näkökulmasta.

Ohjeelliset liikennöintiajat on määritelty joka luokkaan. Liikennöintiajassa viimeisen vuoron lähtöaika on esitetty keskustasta alueelle kulkevaksi. Tämä tarkoittaa, että mikäli liikennöintiaika päättyy alueella esimerkiksi klo 23.00, illan viimeinen vuoro lähtee keskustasta kohti aluetta klo 23.00. Liikennöintiajassa ensimmäinen vuoron lähtöaika on esitetty alueelta keskustaan lähteväksi, eli jos liikennöintiaika alueella käynnistyy aamulla klo 6.00 niin aamun ensimmäinen vuoro lähtee alueelta kohti keskustaa

klo 6.00. Parhaassa luokassa liikennöintiä on lähes ympäri vuorokauden, kun taas alimmassa luokassa liikennepalvelu on kohdennettu suurimman käyttäjäryhmän tarpeisiin, ja liikennepalvelua ei koulupäivän työaikojen ulkopuolella ole lainkaan.

Ohjeellinen tuntikohtainen vuoromäärä arkisin klo 7-18 välillä osoittaa tuntikohtaista vuorojen määrää alueella. Vuorojen määrä voi muodostua useasta linjasta tai esimerkiksi bussin ja junan tarjonnasta. Työssä ei osoiteta tuntikohtaista vuoromäärätavoitetta viikonloppuun, vaan yleistavoitteena on, ettei viikonloppuisin tuntikohtainen vuoromäärä laskisi arjen tasosta kuin enintään 50 %. Samaa periaatetta pyritään ylläpitämään myös arkisin klo 7-18 ulkopuolelle jäävinä aikoina. Tämä tarkoittaa, että jos palvelutasoluokassa 2. arjen vuoromäärätavoite tunnissa klo 7-18 välillä on neljä (4) vuoroa tunnissa, viikonloppuisin tai arkisin kello 18 jälkeen vuoromäärä tunnissa voisi tippua enintään kahteen (2) vuoroon tunnissa.

Palvelukausi ilmaisee liikennöintiä eri liikennepäivinä.

Palvelutasoluokassa 1. liikennöinti toteutetaan ympäri vuoden, jokaisena kalenteripäivänä. Heikoimmassa palvelutasoluokassa 5. liikennepalvelu on hyvin kohdennettua kysyntään nähden ja liikennepalvelua tarjotaan ainoastaan toisen asteen ja peruskoulun arjen koulupäivinä.

Matkan vaivattomuus kuvastaa yhteyksien suunnittelua ja matkantekoa. Osalla alueista matkanteko tulee vaatimaan asiakkaalta jonkin verran suunnittelua jo vuoromäärän johdosta, ja myös odotusajat ovat pidempiä. Toisaalta parhaalla tasolla joukkoliikenteen käyttö on vaivatonta ja sopii monipuolisiin matkustustarpeisiin.

Luokka 1. (Paras palvelu)

- Ohjeellinen liikennöintiäika:
 - arkisin klo 04-01 (perjantai-lauantai välisenä yönä klo 04 saakka)
 - lauantaisin klo 04-04
 - sunnuntaisin klo 04-01
- Ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18: +6 vuoroa tunnissa
- Palvelukausi: vuoden jokaisena päivänä
- Matkan vaivattomuus:
 - Kattavasti suoria yhteyksiä
 - Sopii monipuolisiin matkustustarpeisiin

Luokka 2. (Hyvä palvelu)

- Ohjeellinen liikennöintiäika:
 - arkisin klo 05-23
 - lauantaisin klo 06-23
 - sunnuntaisin klo 09-22
- Ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18: 4 vuoroa tunnissa
- Palvelukausi: Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena
- Matkan vaivattomuus:
 - Toimivat yhteydet ja perustason vuorotarjonta

Luokka 3. (Kohtalainen palvelu)

- Ohjeellinen liikennöinti-aika:
 - arkisin klo 06-23
 - lauantaisin klo 07-23
 - sunnuntaisin klo 10-22
- Ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18: 2 vuoroa tunnissa
- Palvelukausi: Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena
- Matkan vaivattomuus:
 - Vaatii jonkin verran suunnittelua
 - Odotusajat ovat pidempiä

Luokka 4. (Rajallinen palvelu)

- Ohjeellinen liikennöinti-aika:
 - arkisin klo 06-21
 - lauantaisin klo 08-21
 - sunnuntaisin klo 10-21
- Ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18: 1 vuoro tunnissa
- Palvelukausi: Arkisin, saatavuus vaihtelee viikonloppuisin
- Matkan vaivattomuus:
 - Vaatii paljon suunnittelua

Luokka 5. (Kohdennettu palvelu)

- Ohjeellinen liikennöinti-aika:
 - arkisin klo 07-10/12-16
- Ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18: ei vakiovuoroväliä
- Palvelukausi: Perusopetuksen ja 2. asteen oppilaitosten työpäivinä
- Matkan vaivattomuus
 - Palvelu on räätälöity oppilaitosten tarpeisiin

Tiedoksi

KAPA/Joli Satu Marjeta, Juha Kortteus, Petri Hakala, Maarit Kaartokallio, Sanna Pasanen, Maiju Lieskivi, Juha-Pekka Häyrynen, Elina Mäki, Riikka Salkonen, Hanne Tamminen, KAPA/lisu Katja Seimelä, Pekka Stenman, Heljä Aarnikko, Katri Jokela, Hanna Reuterhorn, Timo Seimelä, Pia Tuupanen, Katri Jokela, Ari Vandell, KAPA/YKA Pia Hastio, Anna-Lotta Kauppila, Jukka-Antero Aaltonen, KAPA/AKA Hanna Montonen, Elina Karppinen, KITIA/Henna Kuitunen, Kangasalan kaupunki/Tuomas Kähkönen, Lempäälän kunta/Valtteri Partanen, Nokian kaupunki/Ville Lipasti, Oriveden kaupunki/Mari Kinnunen, Pirkkalan kunta/Joonas-Petteri Kallonen, Vesilahden kunta/Mikko Latvala, Ylöjärven kaupunki/Mari Ruissalo, Valkeakosken kaupunki/Mari Tomperi, Pirkanmaan ELY-keskus, Tampereen kaupunkiseutu/Eero Kauppinen, Kaisu Kuusela, Jussi Välimäki, Pirkanmaan liitto/Ruut-Maaria Rissanen, Pirkanmaan hyvinvointialue/Tero Rahkonen, Mari Vuorinen, Minna Kylmäniemi

Kokouskäsittely

Joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.
Ilkka Hjerppe poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Liitteet

1 Liite Jolila 8.10.2025 Joukkoliikenteen alueelliset palvelutasot vuosille 2026-2030 luokat

§ 16

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan strategian toteutussuunnitelma 2026-2029

TRE:471/00.01.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Periviita Mika

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiacontroller Tuomas Huhtala, puh. 040 353 7384, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan strategian
toteutussuunnitelma 2026-2029 hyväksytään.

Joukkoliikennejohtaja valtuutetaan tekemään toteutussuunnitelmaan
teknisiä korjauksia.

Perustelut

Lautakunnan strategian toteutussuunnitelma on osa kaupungin
strategista johtamisjärjestelmää, ja sillä tuetaan ja ohjataan toiminnan
pitkäjänteistä suunnittelua, kehittämistä ja johtamista. Strategian
toteutussuunnitelma laaditaan valtuustokaudelle 2026–2029, mutta sen
sisällöt tarkistetaan vuosittain osana toiminnan ja talouden suunnittelua.
Toteutussuunnitelma tarkentaa ja konkretisoi strategiaa, strategiaa
täydentäviä erillisohjelmia sekä strategian laadinnan pohjana olevaa
pormestariohjelmaa.

Strategian toteutussuunnitelmaan kootaan lautakunnan strateginen
perusta sekä lautakunnalle kohdistuvat painopisteet. Tampereen
strategia Tekemisen kaupunki jakautuu neljään painopisteeseen, jotka
ovat Elämäniloa, Kestävyyttä, Edelläkävijyyttä ja Yhdessä. Lautakunnan
strategian toteutussuunnitelmassa painopisteitä konkretisoidaan niille
asetetuilla toimenpidekokonaisuuksilla. Toimenpidekokonaisuudet
kuvaavat keskeisiä temaattisia kokonaisuuksia ja kehittämisen kärkiä,
joissa lautakunnan alaista toimintaa tulee uudistaa, muuttaa tai
painottaa, jotta strategian painopisteet ja niille asetetut valtuustokauden
tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Toimenpidekokonaisuudet ohjaavat
vuosisuunnitelmien vuosittaisten toimenpiteiden määrittelyä. Kukin
painopiste sisältää yhden tai useamman toimenpidekokonaisuuden.

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan osalta
toimenpidekokonaisuuksilla edistetään erityisesti kestävän liikkumisen
edellytyksiä. Valtuustokauden kehittämisen kärkiiin sisältyvät muun
muassa superbussiliikenteen toteutus, raitiotien laajentumissuunnitelmat
Ylöjärven ja Vuoreksen suuntiin sekä raidereformiin valmistautuminen

lähijunaliikennettä ja sen toimintaympäristöä kehittämällä. Lisäksi toimenpidekokonaisuuksilla edistetään muun muassa henkilöstön hyvinvointia ja uudistumiskykyä, talouden tasapainottamista sekä kehittämistä yhdessä kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa.

Toteutussuunnitelmassa esitetään myös toimenpidekokonaisuuksien toteuttamiseen liittyvät riskit ja epävarmuudet, pitkän aikavälin hankintalinjaukset sekä mahdolliset muutokset palveluverkkoon. Toteutussuunnitelman toimenpidekokonaisuuksien etenemisestä raportoidaan lautakunnalle kolme kertaa vuodessa.

Toimivalta: Hallintosäännön 16 §:n 3 momentin 1) kohdan mukaan lautakunta päättää oman tehtäväalueensa osalta talousarvioesityksen, palvelu- ja vuosisuunnitelmien sekä muiden toimintaa ohjaavien strategisten asiakirjojen hyväksymisestä.

Tiedoksi

Tuomas Huhtala, Mika Periviita, Juha-Pekka Häyrynen

Liitteet

1 Liite Jolila 4.2.2026 Yhdyskuntalautakunnan ja kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan strategian toteutussuunnitelma 2026-2029

§ 17

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 vuosisuunnitelma

TRE:4258/02.02.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Periviita Mika

Valmistelijan yhteystiedot

Talouspäällikkö Krista Kurppa, puh. 040 649 1538, controller Marko Sivonen, puh. 040 741 6821 ja strategiacontroller Tuomas Huhtala, puh. 040 353 7384, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön palvelualueeseen kuuluvan kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 vuosisuunnitelma hyväksytään.

Joukkoliikennejohtaja oikeutetaan tekemään vuosisuunnitelmaan teknisiä korjauksia.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2025–2029 taloussuunnitelman kokouksessaan 11.11.2025.

Vuosisuunnitelmaesitys perustuu valtuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin lautakuntatasolla sitoviin määrärahoihin ja tuloarvioihin.

Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toimeenpannaan valtuustokaudelle laadittua strategian toteutussuunnitelmaa ja vuosittaista talousarviota. Vuosisuunnitelmalla edistetään myös pormestariohjelman sisältöjä. Vuosisuunnitelma laaditaan osana toiminnan ja talouden prosessia ja hyväksytään ko. toimielimessä vuoden loppuun mennessä. Strategiavalmistelun aikataulusta johtuen vuoden 2026 vuosisuunnitelman hyväksymisen takaraja on poikkeuksellisesti 13.2.2026.

Vuosisuunnitelmaan kootaan lautakunnan alaisen toiminnan suunnittelua ohjaavat toteutussuunnitelman toimenpidekokonaisuudet ja vuosittaiset talousarviotavoitteet sekä niitä toteuttavat toimenpiteet. Lisäksi vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiilin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Vuosisuunnitelman liitteenä esitetään hankintasuunnitelma. Vuosisuunnitelmasta raportoidaan lautakunnalle huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteesta. Vuosisuunnitelman poikkeuksellisesta hyväksymisaikataulusta johtuen vuoden 2026 toimenpiteistä

raportoidaan kuitenkin ainoastaan elokuun ja vuoden lopun tilanteesta. Talouden osalta raportointi toteutetaan myös huhtikuun tilanteen osalta.

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimenpiteissä painottuu vuonna 2026 erityisesti superbussiliikenteen toteutus, joka pitää sisällään konseptin jalkauttamisen, liikennepalvelun hankinnan ja infran toteutuksen sekä kunnossapidon suunnittelun. Muihin toimenpiteisiin lukeutuvat muun muassa vuoden 2028 linjastosuunnitelman valmistelu ja kaupunkipyöräjärjestelmän jatkohankinnan valmistelu. Lisäksi vuoden aikana käynnistyy joukkoliikenteen digiasioinnin kehittämisprojekti.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimielimiä ovat yhdyskuntalautakunta ja sen ympäristö- ja rakennusjaosto sekä alueellinen ympäristöterveydenhuollon jaosto, seudullinen joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta. Joukkoliikennelautakunta vastaa osaltaan kaupunkiympäristön palvelualueen joukkoliikenteen palveluryhmän toimintatuloista ja -menoista sekä investoinneista.

Tampereen kaupungin talous on poikkeuksellisen haastavassa tilanteessa. Vuoden 2026 talousarvio on yli 40 milj. euroa alijäämäinen. Kaupungin tulot eivät riitä kattamaan kasvavan väestön palvelutarpeita, ja investointitarpeet pysyvät korkeina. Kaupunginvaltuusto päätti helmikuussa 2025 talouden tasapaino-ohjelman käynnistämisestä. Osana ohjelmaa käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli noin 10 miljoonan euron pysyvä säästö henkilöstömenoissa. Ohjelman henkilöstöön kohdistuvien toimenpiteiden valmistelussa pyrittiin minimoimaan vaikutukset kuntalaispalveluihin.

Vuosisuunnitelmaesitys perustuu talousarviovalmistelun yhteydessä kaupungin toimintayksiköiden kanssa toukokuussa pidettyihin kehysneuvotteluihin, kaupungin johtoryhmän linjauksiin, talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteisiin sekä pormestariohjelmaan.

Vuoden 2026 talousarviossa on sitovaa lautakuntarakenteen mukainen lautakunnan toimintakate. Joukkoliikennelautakunnan toimintakate vuonna 2026 on -38,019 milj. euroa. Talousarvion ja vuosisuunnitelman toimintakatteen välillä ei ole eroa.

Käyttötalouden vuosisuunnitelmaesityksessä on huomioitu toimintatulojen kasvua yhteensä 1,9 milj. euroa, josta lipputulojen kasvu on 1,6 milj. euroa, arvonlisäveron lasku lisää lipputuloja 0,3 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat 1,2 milj. euroa. Talouden tasapainottamiseksi palveluja leikataan 1,0 milj. euroa. Muun muassa linja 103 keskustasta lentoasemalle loppuu elokuussa 2026. Vuosisuunnitelmassa on lisäksi tehty joitakin toimintatulojen ja toimintamenojen tarkennuksia lautakunnan toimintakatteen sitovuuden sisällä.

Tampereen Raitiotie Oy:lle maksettavan raitiotievastikkeen suuruus on 36,3 milj. euroa. Vastikkeesta joukkoliikennelautakuntaan kohdistuu 15,5 milj. euroa (varikkovastike, kalustovastike ja kolmasosa hallintovastikkeesta) ja yhdyskuntalautakuntaan 20,8 milj. euroa (infra-vastike ja kaksikolmasosaa hallintovastikkeesta).

Toimivalta: Hallintosäännön 16 §:n 3 momentin 1) kohdan mukaan lautakunta päättää oman tehtäväalueensa osalta talousarvioesityksen, palvelu- ja vuosisuunnitelmien sekä muiden toimintaa ohjaavien strategisten asiakirjojen hyväksymisestä.

Tiedoksi

Mika Periviita, Krista Kurppa, Marko Sivonen, Tuomas Huhtala

Liitteet

- 1 Liite Jolila 4.2.2026 Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 vuosisuunnitelma
- 2 Liite Jolila 4.2.2026 Hankintasuunnitelma 2026
- 3 Liite Jolila 4.2.2026 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

§ 18

Kaupunkiympäristön palvelualueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko 2025

TRE:369/00.01.03/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Mäntylä Katja

Valmistelijan yhteystiedot

Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Katja Mäntylä, puh. 041 730 9792, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön palvelualueen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2025 hyväksytään.

Perustelut

Hallintosäännön 81 §:n mukaan lautakunnat vastaavat tehtäväalueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Lautakunnat raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessaan annettava selonteko, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, että lakeja, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kokonaisarvioina lausutaan, että kaupunkiympäristön palvelualueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääosin hyvällä tasolla. Merkittäviä puutteita ei ole todettu.

Palvelualueitasoisia kehittämiskohteita vuodelle 2026 ovat:

1. Toimintaympäristön jatkuviin muutoksiin varautuminen (mm. ennakkointityö ja muutoksyvykkyyden vahvistaminen), sekä
2. Palvelualueitasoisten riskien tunnistaminen, hallinta ja seuranta johtoryhmätasolla aiempaa tiheämmin (mm. raportoinnin rakenteiden edelleen kehittäminen organisaatiomuutosten myötä, hallintatoimien yhteensovitus ja yhteinen priorisointi).

Kaupunkiympäristön palvelualueen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2025 on liitteenä.

Liitteet

1 Liite Jolila 4.2.2026 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kaupunkiympäristön palvelualueella 2025

§ 19**Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Lautakunnalle on saapunut seuraava päätöspöytäkirja:

Joukkoliikennejohtaja, Kaupunkiympäristön palvelualue

§ 3 Liikennöintikorvauksen tarkistaminen ajalla 1.1.-31.3.2026, 20.01.2026